VERMES MIKLÓS Fizikaverseny

II. forduló 2014. április 12.

X. osztály

JAVÍTÓKULCS

I. feladat

- a) A víz nagy fajhőjével magyarázható. Nappal a szárazföld jobban felmelegszik, mint a tenger vize. A szárazföld felett a levegő felszáll, s a helyére a tenger irányából a hideg levegő áramlik. 1 p
- b) Ha az E elektromotoros feszültségű tápforráshoz hozzákötünk egy másik, E' elektromotoros feszültségű tápforrást, az áram erőssége:

$$I = \frac{E' - E}{R + r + r'} \text{ lesz.}$$

- Az E elektromotoros feszültségű tápforrás kapocsfeszültsége: U = E+Ir1 p
- c) Felezve az izzósort 4 (szerencsés esetben 3) mérésből megtalálhatjuk a hibás izzót. A voltmérőt párhuzamosan kötjük a felezett izzósorral. Ha a voltmérő feszültséget jelez, ez azt jelenti, hogy a hibás izzó abban a sorban van, amelynek a végeire a voltmérőt kötöttük. 2 p
- d) Egyensúlyi állapotban a nyíláson időegység alatt kilépő részecskék száma egyenlő az időegység alatt belépő részecskék számával. 1 p
 - $N_1 = n_1 S v_{1x} \Delta t$ kilépő részecskék száma
 - $N_2 = n_2 S v_{2x} \Delta t$ belépő részecskék száma 1 p
 - $n_2 = p_2/kT_2$ 1 p
 - $N_{1} = N_{2}, n_{1}v_{1x} = n_{2}v_{2x}, n_{1} = p_{1}/kT_{1},$ $v_{1x} = \sqrt{\frac{kT_{1}}{m}}, \quad v_{2x} = \sqrt{\frac{kT_{2}}{m}}$ 1 p
 - $p = p_0 \sqrt{\frac{T}{T_0}} = 1.1 \cdot 10^5 \,\text{Pa}$ 1 p

II. feladat

a)
$$\eta = L/Q_{fel}$$
 0,5 p
 $L = 1/2[(p_B - p_A)(V_c - V_A)]$ 0,5 p
 $L = 50 J$ 0,5 p
 $Q_{fel} = \Delta U_{AC} + L_{BC} = i/2\nu R(T_C - T_A) + p_B(V_C - V_B)$ 2 p

$$Q_{\text{fel}} = \Delta U_{\text{AC}} + L_{\text{BC}} = i/2\nu R(T_{\text{C}} - T_{\text{A}}) + p_{\text{B}}(V_{\text{C}} - V_{\text{B}})$$

$$Q_{\text{fel}} = 200i + 300 \text{ J}$$
1 n

$$Q_{fel} = 200i + 300 \text{ J}$$

- I = 3, tehát nem lehet oxigén 0.5 p
- b) Egy lehetséges megoldás:
 - ha az R₁ belső ellenállású voltmérőt kapcsoljuk a tápforrásra, a mért feszültség

$$U_1 = E - U_1 r / R_1$$
 1 p

- ha az R₂ belső ellenállású voltmérőt kapcsoljuk rá, a mért feszültség

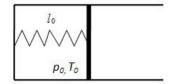
$$U_2 = E - U_2 r / R_2$$

- mindkettőt rákapcsolva párhuzamosan:

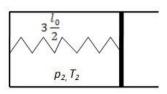
$$U = E - Ur/R_p = E - U(r/R_1 + r/R_2)$$
 1,5 p

A három egyenletből:
$$E = 1/(1/U_1 + 1/U_2 - 1/U)$$
 1,5 p

III. feladat

1 p

0,5 p

0,5 p

0,5 p

0,5 p

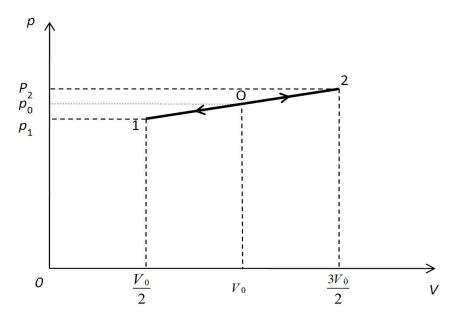
a) Az egyensúly feltétele: $P_1S + kl_0/2 = p_0S$; $P_2S - kl_0/2 = p_0S$

A két állapotban mért nyomás:
$$P_1 = p_0 - kl_0/2S$$
; $P_2 = p_0 + kl_0/2S$

$$P_1/3p_2 = T_1/T_2 = \frac{1}{4}$$

$$P_1 = 6p_0/7;$$
 $P_2 = 8p_0/7$

$$T_1 = 3T_0/7 = 240 \text{ K}; \qquad T_2 = 960 \text{ K}$$

c)
$$Q_{01} = \Delta U_{01} + L_{01} = \frac{5vR(T_1 - T_0)}{2} - \frac{V_0(p_1 + p_0)}{4}$$

$$Q_{01} = -\frac{53}{28} p_0 V_0$$

$$p_0 V_0 = 560 \text{ J}$$
 0,5 p
 $V_0 = 5,6 l$ 0,5 p

d)
$$Q_{02} = \frac{5vR(T_2 - T_0)}{2} + \frac{V_0(p_1 + p_0)}{4}$$

$$Q_{02} = \frac{65}{28} p_0 V_0 \qquad Q_{02} = 1300 \text{ J}$$